

РНИДС
Регистар националног
интернет домена Србије

Фондација „Регистар националног интернет домена Србије“

Жоржа Клемансоа 18а/1, Београд | телефон: 011.7281.281

rnids.rs | [рнидс.срб](http://rnids.rs) | kancelarija@rnids.rs

ИЗВЕШТАЈ ДИРЕКТОРА РНИДС-А О РАДУ КАНЦЕЛАРИЈЕ ТОКОМ ЧЕТВРТОГ КВАРТАЛА 2018. ГОДИНЕ

Владимир Манић

директор

Београд, јануар 2019.г.

Садржај:

Увод	4
Најзначајнији пословни показатељи РНИДС-а за период	4
Кратак преглед најважнијих активности у кварталу	4
Послови Регистра и тржиште домена	5
Систем за регистрацију и доступност сервиса	5
Развој и примена правила за регистрацију	5
Решавање спорова у вези с називом домена	6
Стање тржишта домена	6
Сарадња са овлашћеним регистрима РНИДС-а	7
Присуство РНИДС-а у јавности	8
Догађаји	8
Сајт Фондације рнидс.срб / rniids.rs	10
Сајт домен.срб / domen.rs	10
Остале активности	11
Анализа присуства РНИДС-а у медијима	11
Редовни послови Канцеларије	13
Правни, кадровски и општи послови	13
Рачуноводство и ревизија	13
Интерни ИКТ сервиси	13
Подршка Управном одбору	14
Подршка Конференцији суоснивача	14
Сарадња с домаћим организацијама и институцијама	14
Сарадња с међународним организацијама и институцијама	14
Службена путовања током трећег квартала 2018.г.	16
Кратки извештаји са службених путовања запослених у Канцеларији	16
Финансије	19
Финансијски извештаји	19
Набавке	21

Увод

Најзначајнији пословни показатељи РНИДС-а за период

Током четвртог квартала 2018:

- DNS и сви сервиси РНИДС-а функционисали су са **100% расположивости**.
- Прихваћено је 511 аванса за услугу регистрације.
- Укупан прилив у кварталу износи 36.594.973 са урачунатим ПДВ-ом.
- Укупно стање новчаних средстава са хартијама од вредности, прерачунато у динарима, износи 104.245.763 динара.

На крају четвртог квартала 2018:

- Укупан број **регистрованих назива домена** је: 103.323 .RS и 2.536 .СПБ.

Кратак преглед најважнијих активности у кварталу

Најважније активности и догађаји током четвртог квартала 2018:

- Предати су редовни трогодишњи извештаји Министарству трговине, туризма и телекомуникација.
- Омогућена је регистрација IDN домена у .rs ccTLD регистру, што је обележено 10. децембра 2018. године пригодним скупом у Београду. У току је почетни период регистрације IDN домена до 05. марта 2019. године.
- Одржани су едукативни скупови „На клик до купца“ у Јагодини и Шапцу.
- Одржан је скуп „Интернет домен, жиг и алтернативно решавање спорова“ у Новом Саду.
- Одржана је панел-дискусија под називом „Како до безбеднијег Интернета?“ у Београду.
- Подржано је одржавање четврте RSNOG конференције у Београду.
- Почео је пројекат увођења ISO 9001 и ISO/IEC 27001 стандарда.

Послови Регистра и тржиште домена

Систем за регистрацију и доступност сервиса

У четвртном кварталу 2018.г. није било прекида у раду система РНИИДС-а.

НАЗИВ сервиса	Трајање прекида	Расположивост
DNS сервис	Без прекида	100%
Сервиси RSreg апликације	Без прекида	100%
Финансијски сервис регистрације	Без прекида	100%

Повећано оптерећење уређаја за контролу приступа (firewall) 28. новембра 2018. године довело је до спорог одзива и нестабилне комуникације са Системом за регистрацију домена. Проблем је детектовао систем за мониторинг и након интервенције ИКТ тима Канцеларије у дата центру проблем је отклоњен. Период отежаног приступа је трајао 29 минута.

Током квартала тестиране су функције које ће бити коришћене током почетног периода регистрације .RS IDN домена од стране ОР-ова. Након периода тестирања, измене су пребачене на продукционо окружење 10. децембра 2018. године. Истовремено су у систем унети и спискови резервисаних .RS IDN домена за потребе РНИИДС-а и државних органа.

У четвртном кварталу испоручена је на тест окружење прва фаза измена Система за регистрацију, а према захтевима Радне групе овлашћених регистара. Измене су интерно тестиране, пребачене на тест окружење за ОР-ове, који су 13. децембра 2018. године обавештени о томе, као и да тиме почиње период предвиђен за измене у системима за регистрацију код ОР-ова. У међувремену је обезбеђена понуда добављача за другу фазу измена, након чега је Управни одбор одобрио имплементацију измена у Систему за регистрацију домена на 315. седници, 27. децембра 2018. године.

Крајем квартала завршена је конфигурација и тестирање окружења за дигитално потписивање DNS записа (DNSSEC).

Развој и примена правила за регистрацију

У току четвртог квартала припремљене су две измене Општих услова о регистрацији назива националних интернет домена. У делу измена које се односе на регистрацију IDN назива интернет домена, списак писама које је могуће употребити за регистрацију .rs и .срб домена замењен је формулацијом да је домен могуће регистровати на језицима који су у употреби у Србији, сагласно важећим прописима. У делу измена које се односе на Whois сервис, регистрантима који су физичко лице предвиђена је могућност да на свој захтев омогуће видљивост имена и презимена кроз овај сервис. Измене овог акта су усвојене на седници Конференције суоснивача од 15. 12. 2018. године.

У овом кварталу није било предмета пред Комисијом за поступање по примедбама у случају повреда аката о регистрацији.

Решавање спорова у вези с називом домена

У овом периоду је завршен поступак у вези назива домена: adamall.rs, док је покренут поступак у вези назива домена vecernjenovosti.rs.

Стање тржишта домена

Четврти квартал је завршен са 103.323 регистрованих .RS назива домена и исказује раст од 4,69% у односу на четврти квартал 2017. године. Број регистрованих .СРБ назива домена на крају четвртог квартала 2018. године износи 2.536.

Реализација обнове регистрације и нових регистрација по доменским просторима дата је у следећој табели.

	октобар 2018.		новембар 2018.		децембар 2018.	
	Обнова	нови	обнова	нови	обнова	нови
.co.rs	956	144	816	105	698	110
.edu.rs	212	44	155	31	149	24
.in.rs	155	62	134	45	164	58
.org.rs	226	36	191	22	161	32
.rs	5576	1501	4840	1416	4532	1461
укупно .rs	7125	1787	6136	1619	5704	1685
.обр.срб	2	0	0	0	3	0
.од.срб	0	0	2	1	3	5
.орг.срб	3	0	1	0	15	0
.пр.срб	6	2	6	0	32	1
.срб	70	15	59	15	137	39
укупно .срб	81	17	68	16	190	45

У наредној табели дат је преглед обновљених и нових домена током четвртог квартала у протеклих пет година. Категорија обновљених домена исказује раст у односу на 2017. г. и на 2016. г. Нови домени у четвртом кварталу 2018. године исказују мали пад у односу на исти период у 2017. и 2016. години.

	2014.		2015.		2016.		2017.		2018.	
	обнова	нови	обнова	нови	обнова	нови	обнова	нови	обнова	нови
.rs	12948	4839	14401	4803	15542	5188	17082	5296	18965	5091
.срб	262	58	363	60	369	47	376	33	339	78
укупно	13210	4897	14764	4863	15911	5235	17458	5329	19304	5169

У табели испод дате су вредности кључних показатеља кретања броја регистрованих домена у складу с методологијом CENTR-а за четврти квартал 2018. и 2017. године.

		IV квартал 2018.	IV квартал 2017.
Стопа задржавања	(број домена на крају периода – нови у току периода)/ број на почетку периода	96,37%	96,45%
Стопа креирања	Нови у току периода / број на крају периода	4,88%	5,37%
Стопа брисања	Обрисани у току периода / број на почетку периода	3,63%	2,76%

Сарадња са овлашћеним регистрима РНИДС-а

Број захтева за помоћ овлашћеним регистрима био је на уобичајеном нивоу.

Програм суфинансирања оглашавања током четвртог квартала користили су „BeotelNet“ и „Adriahost“.

Маркетиншким одељењима ОР-ова су у четвртом кварталу послата обавештења о ранг-листама ОР-ова, позиви и информације о РНИДС-овим догађајима, као и о микросајту за промоцију правилног коришћења електронске поште и IDN кампањи.

У просторијама РНИДС-а је 23. новембра 2018. године одржан радни састанак са ОР-овима, коме је присуствовало двадесетак представника. На састанку је било речи о техничким и маркетиншким питањима у вези почетка регистрације .RS IDN домена. Изложене су процедуре регистрације у “sunrise” периоду, као и планиране комуникационе активности. На састанку се покренула дискусија, која је касније довела до закључка да ОР-ови желе да користе материјал који је прилагођен појединачним ОР-овима или без РНИДС-ових обележја. Материјал без РНИДС обележја је касније креиран и дистрибуиран.

Пред почетак “sunrise” периода, 05. децембра 2018. године, одржан је још један радни састанак коришћењем вебинар платформе, коме је присуствовао 41 представник ОР-ова. На састанку су поново изложене процедуре регистрације у “sunrise” периоду и комуникационе активности.

Присуство РНИДС-а у јавности

Догађаји

У четвртном кварталу настављена је организација едукативних догађаја „На клик до купца“. Едукације су биле намењене првенствено микро и малим предузећима и предузетницима, који желе да унапреде присуство своје фирме на интернету.

[Догађај у Јагодини](#) одржан је 03. октобра 2018. године. Око 70 посетилаца скупа имало је прилике да кроз четири предавања, која су обилovala бројним практичним саветима и информацијама, сазнају више о основама правилног интернет присуства, изради веб-сајта из пословног угла, онлајн трговини из правне перспективе и оглашавању на интернету. Догађај је организован у сарадњи са локалним партнером, компанијом SmileSoft из Јагодине.

[Догађај у Шапцу](#) одржан је 24. октобра 2018. године. Преко 70 присутних посетилаца имало је прилику да кроз примере из праксе и практичне савете сазнају више о томе шта дигитална трансформација представља за предузећа, о значају .RS домена за квалитетан пословни наступ на интернету, о креирању сајтова и о чему све треба притом водити рачуна, као и о законској регулативи која се односи на пословање на интернету. Догађај је организован у сарадњи са локалним партнером, агенцијом „Като маркетинг и консалтинг“ из Шапца.

Едукације из Јагодине и Шапца најављене су преко националних, локалних и друштвених медија. Сами догађаји преношени су преко YouTube-а, да би након догађаја били постављени снимци свих предавања са ових скупова. Поводом бесплатних **едукација у Јагодини и Шапцу „На клик од купца“** Иван Билди, Ивана Ћирковић и Предраг Милићевић гостовали су на ТВ Пинку (Свитање), ТВ Хепију (Јутарњи програм) и Радио Београду 1 (Таласање / Шетња), а Предраг Милићевић је дао изјаве и за Радио Јагодину, Радио Мораву и Глас Подриња.

Скуп „**Интернет домен, жиг и алтернативно решавање спорова**“ одржан је 09. октобра 2018. године у Новом Саду. Скуп је организован у сарадњи са ПКС - Регионалном привредном комором Јужнобачког управног округа. О односу жига и назива домена говорили су проф. др Душан Поповић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Београду и председник Комисије за решавање спорова поводом регистрације назива националних интернет домена, проф. др Сања Радовановић, ванредни професор Правног факултета Универзитета у Новом Саду и арбитар Комисије за решавање спорова поводом регистрације назива националних интернет домена, Ивана Јаковљевић, секретар Сталне арбитраже при Привредној комори Србије и Дејан Ђукић, руководилац Сектора за опште и правне послове РНИДС-а.

Поводом најаве овог скупа, Дејан Ђукић је гостовао на ТВ Пинку, у емисији Свитање, а за Paragraf.rs. је дао интервју на тему „Управљање .rs и .срб доменским простором“.

[Панел-дискусија под називом „Како до безбеднијег Интернета?“](#) одржана је 31. октобра у Музеју науке и технике у Београду, у оквиру месеца сајбер безбедности. Којим врстама напада су изложени наши уређаји повезани на Интернет? Да ли су антивирусни софтвери у стању да се изборе са актуелним претњама? Како би аутори веб-сајтова требало да осигурају странице које праве? О овим и сличним темама говорили су Данијел Соколовић, експерт за безбедност у компанији АСТ из Ниша и Жарко Кецић, руководилац Сектора ИКТ сервиса у РНИДС-у.

Поводом овог догађаја, Жарко Кецић је гостовао на ТВ Пинку у емисији „Свитање“ (два пута), на ТВ Хепију у емисијама „Телемастер“ и „Јутарњи програм“, на РТС 2 у емисији „еТВ“ и на Радио Београду 1, у емисији „Ухвати дан“.

Србија је од понедељка, 10. децембра, стала раме уз раме са бројним земљама света, када је тачно у 12 часова почела [регистрација .RS домена на писмима 13 језика](#) који се користе у нашој земљи, тако да више неће бити потребно да се називи домена пишу „ошишаном латиницом“.

Тим поводом, у Библиотеци града Београда, [организован је скуп](#) на коме су посетиоци могли да чују детаље о предностима коришћења националних писама у називима домена, од представника Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Канцеларије за информационе технологије и електронску управу, ICANN-а и РНИДС-а.

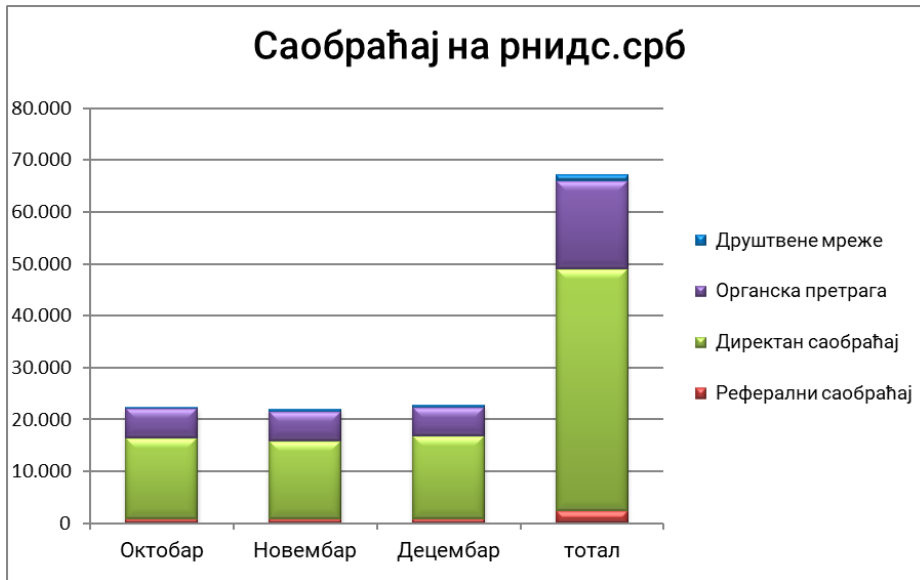
Нова функционалност .RS домена је испраћена кроз медије – делом кроз плаћене објаве, у складу са медија планом, а делом кроз бројне ПР текстове. Медија план је обухватио огласе и објаве у часописима „Бизнис и финансије“, „Економетар“ и „РС Press“, месечницима „Недељник“ и „Hrvatska riječ“, дневним новинама „Политика“, „Дневник“ и „Magyar Szó“, на веб-порталу B92.net/Tehnopolis и прилоге на РТС 1 (Јутарњи програм) и РТС 2 (еТВ).

Поводом почетка регистрације .RS IDN домена, Војислав Родић, Владимир Манић, Предраг Милићевић, Михаило Јовановић, Ирини Рељин, Емил Лулић (Национални савет Мађара), Борче Величковић (Национални савет Македонаца), Мирко Марковић и Данко Јевтовић гостовали су на ТВ РТС 1 (Јутарњи програм и Грађанин), ТВ РТС 2 (еТВ, два пута), ТВ Пинку (Свитање), ТВ Хепију (Јутарњи програм и Телемастер), ТВ Н1 (ИнфоБиз и Дан уживо), Радио Београду 1 (Ухвати дан, Таласање / Шетња и Новости дана) и Радио Београду 2 (Дигиталне иконе).

Укупно је било **205 објава** у свим медијима, од чега 20 у штампаним медијима, 166 на веб-порталима и 19 у електронским медијима (радио и ТВ станице). Вредност свих објава је 150.000 EUR, а највећа је у електронским медијима (међу којима се истичу медији са националном покривеношћу, као што су РТС 1, ТВ Пинк и ТВ Хепи).

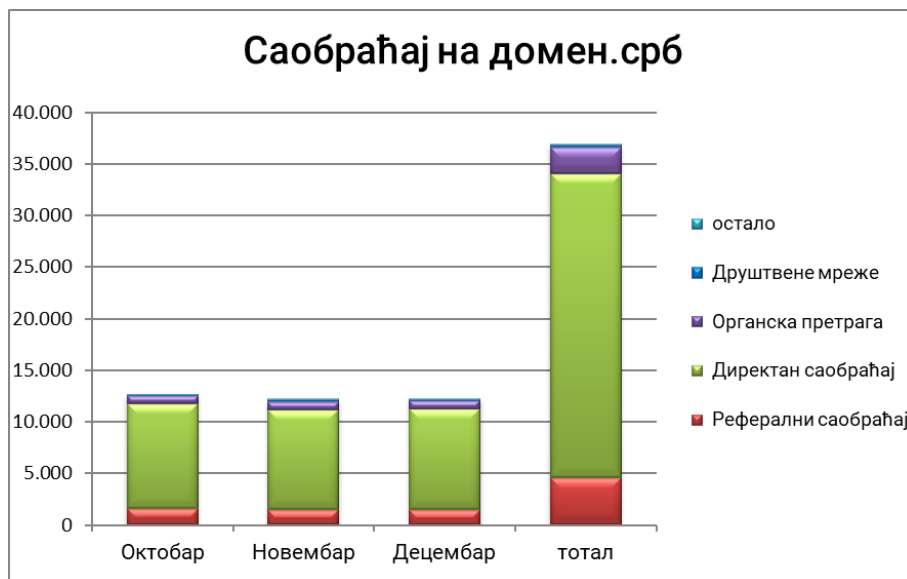
Сајт Фондације рнидс.срб / ruids.rs

У четвртном кварталу сајт рнидс.срб / ruids.rs забележио је преко 67.000 посета, са скоро 60.000 појединачних посетилаца. Графикон у наставку даје детаљнији приказ најзаступљенијих канала саобраћаја ка сајту.

Сајт домен.срб / domen.rs

У четвртном кварталу сајт домен.срб / domen.rs је забележио скоро 37.000 посета и преко 32.000 појединачних посетилаца. Графикон у наставку даје детаљнији приказ најзаступљенијих канала саобраћаја ка сајту.

Остале активности

Током квартала објављено је више ауторских текстова. У дневном листу „Политика“ објављен је текст „Ускоро латиница са квачицама на светској мрежи“ Драгане Јокић Стаменковић, у часопису „Бизнис и финансије“ текст Лазара Бошковића „Предност домаћег терена и домаћег домена“, а у часопису „PC Press“ текст Предрага Милићевића „Нова слова у називима домена“. На порталу Blic.rs објављен је текст „Збогом ошишаној латиници“ Јелене Сладојевић, а Дејан Ђукић је написао текст „IDN називи домена у оквиру .rs и .srb домена“ за Paragraf.rs.

На панел-дискусији „Припремљеност за примену Уредбе GDPR и Закона о заштити података о личности“, одржаној 25. октобра 2018. године у Привредној комори Србије, учествовао је и Дејан Ђукић, руководилац Сектора за опште и правне послове РНИДС-а, са темом „GDPR као претња за WHOIS“. Модератори су били Никола Марковић, председник Друштва за информатику Србије и Јелена Јовановић, секретар Удружења за електронске комуникације и информационо друштво ПКС.

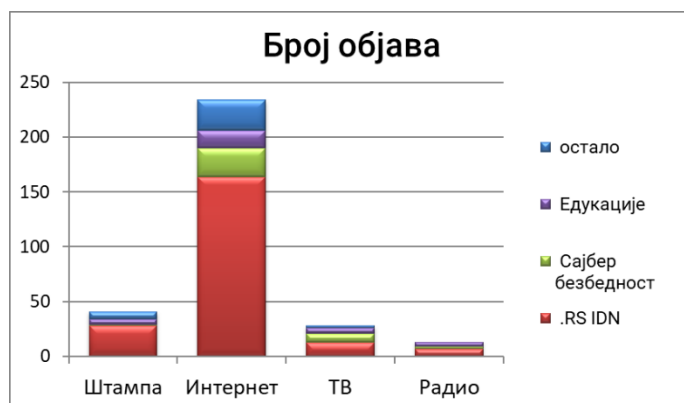
Дејан Ђукић је учествовао и на округлом столу у организацији локалног огранка организације за заштиту интелектуалне својине, International Trademark Association (INTA), на тему „Активности у борби против кривотворења у Републици Србији - тренутни статус, изазови и будуће активности“, 22. новембра 2018. године, у Привредној комори Србије.

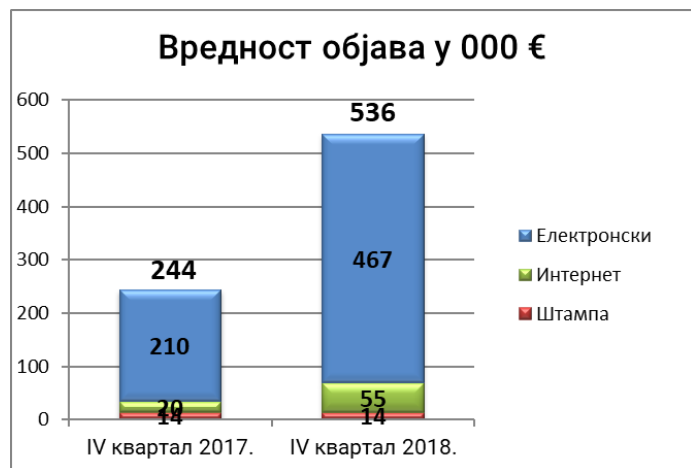
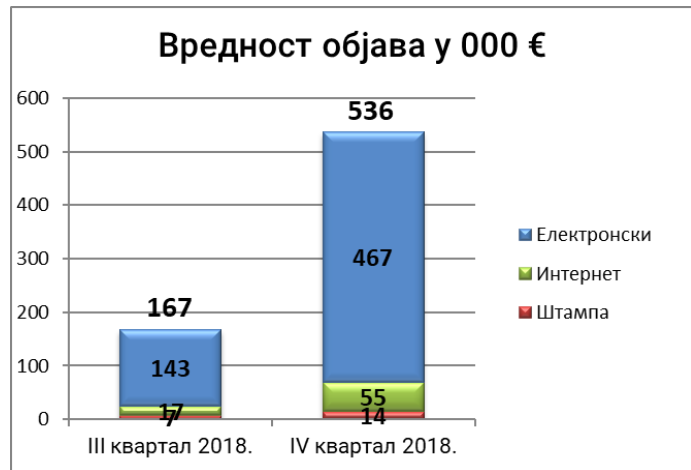
[Четврта RSNOG конференција](#) одржана је 22. новембра, у Хотелу „М“, у Београду, уз подршку РНИДС-а, SOX-а, RIPE NCC-а и компаније CISCO. Ове године је забележена посета рекордног броја домаћих и страних стручњака који се баве информационим технологијама, умрежавањем и интернет безбедношћу, како из приватног тако и из државног сектора. Посетиоци и они који су конференцију пратили уживо путем видео-линка имали су прилику да чују који су најновији трендови у овим областима.

Током четвртог квартала је на сајту Фондације објављено 41. издање интерног информатора "РНИДС инфо" на српском и енглеском језику.

Анализа присуства РНИДС-а у медијима

У четвртном кварталу је забележено укупно 310 објава – 45 у штампаним медијима, 227 на интернету и 38 у електронским медијима (ТВ и радијске објаве). Објаве су покривале углавном почетак регистрације .RS IDN домена (укупно 212 објава, од чега 9 огласа), скуп о сајбер безбедности „Како до безбеднијег Интернета?“ (укупно 37 објава) и едукације у Јагодини и Шапцу (укупно 30 објава).

Број објава у 4. кварталу у односу на 3. квартал 2018. г. већи је за 131%, али је вредност објава већа за скоро 221%, јер је у 4. кварталу повећана минутажа у електронским медијима.

Медијска анализа показује да је 108 различитих медија писало о РНИДС-у – 20 штампаних медија, 11 телевизијских и радио-станица и 77 интернет портала.

Редовни послови Канцеларије

Правни, кадровски и општи послови

У овом кварталу спроведена је набавка консултантских услуга за увођење ISO 9001 и ISO/IEC 27001 стандарда. Након тога, са изабраним консултантом, договорени су план и динамика активности.

За потребе резервације назива домена који садрже IDN карактере, ангажовани су преводиоци за сваки од језика, у циљу превођење листе назива домена. Списак резервисаних IDN .rs домена усвојен је 11. децембра 2018. г, на 313. седници Управног одбора.

Извршен је избор агенције за набавку услуга у области људских ресурса, а након тога договорена је динамика реализације услуге. Крајем октобра објављен је оглас за попуњавање упражњеног места сарадника/це за маркетинг и комуникације. Агенција је до краја децембра извршила анализу пријава, тестирање и прелиминарну селекцију кандидата. У наредном кварталу ће бити обављени разговори и избор кандидата.

Рачуноводство и ревизија

Током овог периода сви рачуноводствени послови обављани су редовно и несметано.

Током октобра и новембра интерни ревизор је извршио увид у документацију везану за пословање Фондације. По обављеном увиду, интерни ревизор је доставио мишљење да пословање задовољава успостављене критеријуме интерне ревизије. Извештај је усвојен на 313. седници Управног одбора од 11. децембра 2018. године и презентован на редовној седници Конференције суоснивача, одржаној 15. децембра 2018. године.

Интерни ИКТ сервиси

Током овог периода рађене су редовне провере безбедности скенирањем сервиса изнутра и споља. Редовне провере нису детектовале слабости или пропусте.

Коришћењем тикетинг система, који је уведен у трећем кварталу ове године, смањио се број позива телефоном од стране овлашћених регистара, али је број позива других корисника остао на истом или сличном нивоу.

Измене система за праћење новчаних токова и система за праћење докумената у деловоднику су испоручене, тестиране и пуштене у рад. Приликом тестирања, детектовани су мањи недостаци у имплементацији, који нису утицали на општу функционалност. Договорено је да се ти недостаци отклоне током јануара 2019. године.

Подршка Управном одбору

Пружена је редовна стручна и административна подршка раду Управног одбора, који је у овом кварталу имао осам седница.

Подршка Конференцији суоснивача

У периоду који је предмет овог извештаја, одржана је редовна седница Конференције суоснивача 15. децембра 2018. године. Сектор општих и правних послова је раду овог органа пружао редовну стручну и административну подршку, која се огледала у организовању седнице, припреми нацрта аката, изради записника са седница, стручној подршци у раду на седницама и изради и објављивању донетих аката.

Сарадња с домаћим организацијама и институцијама

Редовни трогодишњи извештаји анализе организационе структуре и ИКТ система РНИДС-а, а према Споразуму о сарадњи с тадашњим Министарством за телекомуникације и информационо друштво, предати су надлежном Министарству трговине, туризма и телекомуникација.

На захтев Канцеларије за ИТ и еУправу, дате су сугестије и предлози унапређења Уредбе о доменима државних органа, као и неопходна термилошка прецизирања.

У вези са спором око назива vesernjenovosti.rs у више наврата је разговарано са представницима компаније „Вечерње новости“ и њиховим адвокатима. Дати су одређени правни савети у погледу примене правила за регистрацију домена и решавање спорова.

Са сарадницима са Правног факултета Универзитета у Београду разговарано је на тему држања серије предавања у 2019. години на правним факултетима ван Београда.

Са руководством Правног факултета Универзитета Унион у Београду разговарано је на тему заједничког организовања стручног скупа на овом факултету у 2019. години.

Сарадња с међународним организацијама и институцијама

Руководилац Сектора општих и правних послова је, у својству члана, учествовао у раду радне групе [ccNSO Guideliness Review Committee](#).

Саветница за стратегију и развој учествовала је у раду више ICANN-ових радних група: [Latin Generation panel](#) (у којој је председавајућа), [Study Group on Technical Use of RZ-LGR](#), [ccNSO Guideline Review Committee \("GRC"\)](#), [ccNSO Review Working Party](#), [Policy Development Process \(PDP\) Retirement Working Group](#) и [Work Track 5: Geographic Names at the Top-Level](#).

У току четвртог квартала заменик председника УО Горан Миланковић и Дејан Ђукић обавили су више разговора са представницима АПТЛД-а и спољних сарадника РНИДС-а. Договорено је одржавање вебинара за чланове АПТЛД-а у првом кварталу 2019. године, ради

презентовања студије која компаративно анализира српски систем решавања спорова у вези назива домена са системима држава источне Европе и дела Азије.

Службена путовања током трећег квартала 2018.г.

Датум одржавања скупа	Скуп/Организација	Место	Делегирани учесник
09 - 11. 10. 2018.	CENTR Reg Day/Leaders meet/GA	Брисел	Владимир Манић
09 - 10. 10. 2018.	60th CENTR General Assembly	Брисел	Војислав Родић
13 - 14. 10. 2018.	Joint 39th CENTR Technical / OARC 29 workshop	Амстердам	Жарко Кецић
13 - 14. 10. 2018.	Joint 39th CENTR Technical / OARC 29 workshop	Амстердам	Милош Милосављевић
13 - 14. 10. 2018.	Joint 39th CENTR Technical / OARC 29 workshop	Амстердам	Владимир Алексић
15 - 19. 10. 2018.	77th RIPE Meeting	Амстердам	Жарко Кецић
17 - 18. 10. 2018.	27th CENTR Marketing workshop	Варшава	Предраг Милићевић
20 – 25. 10. 2018.	63rd ICANN Meeting	Барселона	Владимир Алексић
20 – 25. 10. 2018.	63rd ICANN Meeting	Барселона	Жарко Кецић
20 – 25. 10. 2018.	63rd ICANN Meeting	Барселона	Мирјана Тасић
29. 10. 2018.	16th CENTR Security workshop	Лисабон	Александар Костадиновић
12 - 14. 11. 2018.	PMI Forum	Загреб	Владимир Манић
07. 12. 2018.	UADOM	Кијев	Дејан Ђукић
17 - 18. 10. 2018.	27th CENTR Marketing workshop	Варшава	Предраг Милићевић

Кратки извештаји са службених путовања запослених у Канцеларији

CENTR Registrar Day/GA/Leaders day: од 09. до 11. 10. 2018, Брисел (Белгија)

Registrar Day одржан је 09. новембра 2018. године. Присуствовали су му Владимир Манић и Војислав Родић. Одржан је разговор са шест компанија које су се интересовале око услова за рад страних ОР-ова у Србији. Након тога је одржано неколико тематских блокова, са кратким презентацијама и панелима.

Другог дана одржана је 60-та генерална скупштина CENTR-е. Скупштини су присуствовали Владимир Манић и Војислав Родић. На њој је представљен план рада и буџет за 2019. годину, након чега се приступило разматрању пријава за пуноправно чланство грузијског регистра који администрира домен .ga и Фондације за развој интернета – организације која администрира домен .su.

Трећег дана одржан је Leaders meeting day, коме је присуствовао Владимир Манић. Размењене су информације о садржају докумената мисије и визије присутних регистара. Дискутовано је и о иницијативи креирања пан-европског истраживања тржишта домена.

Joint 39th CENTR Technical / OARC 29 workshop: 13 - 14. 10. 2018, Амстердам (Холандија)

Једна од главних тема била је измена DNSSEC KSK кључа за root зону, која је извршена 11. октобра. Постојало је доста опречних мишљења о периоду замене кључа.

Друга битна тема била је унапређење DNS протокола. У питању су протоколи DoT (DNS-over-TLS) и DoH (DNS-over-HTTPS) који омогућавају криптовање комуникације. Предавање на ту тему одржала је Sara Dickinson под називом „Where will encrypted DNS transports push DNS operators?“.

77th RIPE Meeting: 15 - 19. 10. 2018, Амстердам (Холандија)

RIPE састанак обележило је неколико значајних тема: приватност и неутралност DNS-а, најновији случајеви „киднаповања“ BGP-а (BGP hijacking) и развоја глобалних механизма за спречавање злоупотреба протокола рутирања, опасностима експанзије IoT уређаја и стандардизацији мера њихове заштите.

На скупу је било речи о замени DNSSEC KSK кључа за потписивање root зоне и потреби да се овај процес обавља у знатно краћим периодима (предлог је на сваке 3 године). Такође, дискутоване су најновије иницијативе неколико глобалних DNS провајдера за имплементацију DoH и DoT технологија за успостављање безбедности DNS упита током транспорта. Ове технологије су још увек у почетној фази употребе и у овом тренутку није могуће сагледати њихове добре и лоше стране.

Када се говори о заштити приватности корисника интернета, вођена је и расправа о WHOIS подацима и све већем притиску безбедносних агенција да WHOIS сервис јавно приказује све податке о корисницима што, по мишљењу већине, представља кршење GDPR одредби.

27th CENTR Marketing workshop: 17 - 18. 10. 2018, Варшава (Пољска)

Најзаступљеније теме су биле сарадња са ОР-овима (најчешће се базира на ко-суфинансирању њихових активности), ре-брендирање регистара и њихових доменских брендова и content marketing као доминантан облик маркетиншке комуникације.

63rd ICANN Meeting: 20 - 25. 10. 2018, Барселона (Шпанија)

Мирјана Тасић је учествовала у раду више радних група: ccNSO GRC, ccNSO Review 2 Working Party, ccNSO Retirement, а председавала је радом радне групе Review Session-а у оквиру ccNSO заједнице. Такође је на више састанака презентovala напредак у пројекту Latin LGR, учествовала је у интервјуу који је спроводио Median институт у вези ccNSO Review 2, као и у истраживању „Legitimacy outside the State: Governing the Global Internet at ICANN“.

Жарко Кеџић је учествовао као члан SSR2 тима чији је задатак провера система и процедура везаних за јединствене интернет идентификаторе (називи домена, IP и AS бројеви), као и давање препорука за унапређење безбедности и стабилности Интернета. У оквиру рада тима било је више састанака са различитим групама ICANN-а и кључним тимовима који се оперативно баве овом проблематиком.

Осим учешћа у тиму за SSR2, Жарко Кеџић је учествовао и на састанку ccNSO DNS-OPS групе на којој је било речи о развоју нових механизма за сарадњу и размену информација између ccTLD оператера. Група је, такође на овом састанку, радила на утврђивању основних смерница за успостављање механизма за опоравак у случају катастрофе и наставак пословања у случају непредвиђеног догађаја.

Дејан Ђукић је учествовао у раду радне групе ccNSO Guidelines Review Committee.

16th CENTR Security workshop: 29. 10. 2018, Лисабон (Португал)

Доминантне теме на радионици биле су сертификација ИСО 27001 са аспекта мерења успешности имплементације стандарда и претње информационом системима (а посебно претње од малициозног софтвера).

Једно од предавања које треба истаћи било је „Трка у сајбер наоружању“ које је одржао Mikko Hurrönen из F-Secure и чија је тема била приказ развоја малициозног софтвера и његов утицај на информатички свет, са посебном освртом на DNS систем. Друго интересно предавање било је „Праћење и мерење обавештености и информисаности о безбедносним ризицима“ које је одржао Kai Roer из CLTRe, из ког се може видети да је и даље човек најслабија карика у ланцу заштите информационог система, без обзира колико се информатички и технолошки сама безбедност подизала на виши ниво.

PMI Forum: 12 - 14. 11. 2018, Загреб (Хрватска)

Првог дана Оливиер Лазар је одржао радионицу на тему четири активности управљања портфолијима у организацији. Другог дана одржан је централни догађај, конференција PMI Forum. Након уводног обраћања, одржан је панел на тему „Скок напред. Агилно и предузимљиво“. Као одговор на промене, панелисти су препознали прављење малих корака, експериментисање, пуно анализе, грешака и учења на грешкама. Такође су се сложили да је и срећа све значајнији фактор успеха. Петер Тејлор одржао је предавање са насловом „Само агилни бизнис ће преживети“ и изнео пет разлога који захтевају агилност. PMI огранак Хрватска објавио је додељивање две донације из прихода конференције. Последње предавање на конференцији одржао је Оливер Ф. Лехман на тему „Ситуационо вођење пројеката“. Последњег дана конференције одржана је радионица о односима купца и добављача на пројектима, коју је водио Оливер Ф. Лехман. Радионица је била посвећена потреби међусобног разумевања, како би се обе стране нашле у win-win ситуацији.

UADOM 2018: 07. 12. 2018, Кијев (Украјина)

UADOM је годишња конференција украјинског регистра на којој се обрађују бројна релевантна питања доменске индустрије, тако да је и ове године било пуно актуелних тема. На скупу је Дејан Ђукић одржао презентацију у вези наших искуства у погледу успостављања система решавања спорова у вези назива .rs и .srb домена.

Финансије

У току квартала припремљена је измена Финансијског плана за 2018.г. Измењени План је усвојен на 313. седници Управног одбора од 11. децембра 2018. године, када је и ступио на снагу.

Припремљен је и Финансијски план за 2019.г, који се усвојен на 315. седници УО одржаној 25. децембра 2018. године.

Финансијски извештаји

Током четвртог квартала 2018. године прихваћено је 511 аванса за домене са укупним приливом од 35.121.900 динара. Такође је прихваћено и 67 рачуна из категорије обнове чланства конференције суоснивача, са укупним износом од 804.000 динара.

У наставку документа је дато стање финансијских средстава, орочења и ХоВ на дан 31.12.2018.г, паралелно са 30.09.2018.г.

Датум	30.09.2018.		31.12.2018.	
Средњи курс евра	118,4179		118,1946	
Валута	RSD	EUR	RSD	EUR
Средства у РСД	RSD	Прерачунао у EUR	RSD	Прерачунао у EUR
Текућа средства у РСД	59.805.208,10	€505.035,20	53.798.658	€455.170
Орочена средства у РСД	6.000.000	€50.668	6.000.000	€50.764
Укупно	65.805.208	€555.703	59.798.658	€505.934
Средства у ЕУР	Прерачунао у RSD	EUR	Прерачунао у RSD	EUR
Текућа средства у ЕУР	22.086.460	€186.513	22.285.618	€188.550
Орочена средства у ЕУР	5.743.268	€48.500	5.732.438	€48.500
Укупно	27.829.728	€235.013	28.018.056	€237.050
Укупно без ХОВ	93.634.936	€ 790.716	87.816.714	€742.984
Хартије од вредности	16.460.088	€ 139.000	16.429.049	€139.000
Укупно новчана средства	110.095.024	€ 929.716	104.245.763	€881.984

Укупно стање новчаних средстава са хартијама од вредности, прерачунато у динарима, износи 104.245.763 динара.

Периодични финансијски извештај је прилог овог документа.

Набавке

У четвртном кварталу је било више јавних позива за набавку, од којих су неки започети у претходном периоду, а неки су нови:

- Јавни позив за набавку дата центара, линкова и услуге повезивања на интернет: тим за преговоре који је формирао Управни одбор у претходном кварталу обавио је разговоре са понуђачима, од којих су добијене измењене понуде у складу са захтевима РНИДС-а. Комисија за набавку обрадила је измењене понуде и доставила извештај Управном одбору, који је исти усвојио 15. новембра 2018. године и овластио директора да приступи припреми уговора са понуђачима. Припрема уговора је на крају квартала била у завршној фази, али није до краја окончана.
- Јавни позив за прикупљање прелиминарних понуда за увођење стандарда ISO 9001 и ISO/IEC 27001: у току четвртог квартала изабран је понуђач, са којим је склопљен уговор и започета реализација пројекта.
- Јавни позив за набавку услуга дигиталне агенције: почетком квартала извршен је избор добављача и са њим је склопљен уговор.
- Јавни позив за набавку консултантских услуга из области људских ресурса: обављени су финални разговори са понуђачима, извршен је избор и са добављачем је склопљен уговор.
- Јавни позив за набавку правних услуга: у току квартала је објављен позив, пристигле понуде су достављене Управном одбору ради избора добављача.
- Јавни позив за подношење понуда за набавку телекомуникационе опреме: у току квартала је објављен позив, извршен избор и крајем квартала је извршена набавка предметне опреме.
- Јавни позив за набавку услуга израде SLEPT анализе: добијена је само једна понуда, коју је разматрао Управни одбор 06. новембра 2018. године на 309. седници и није дао сагласност за реализацију набавке.

У Београду,
јануар 2019. године

Владимир Манић
директор РНИДС-а